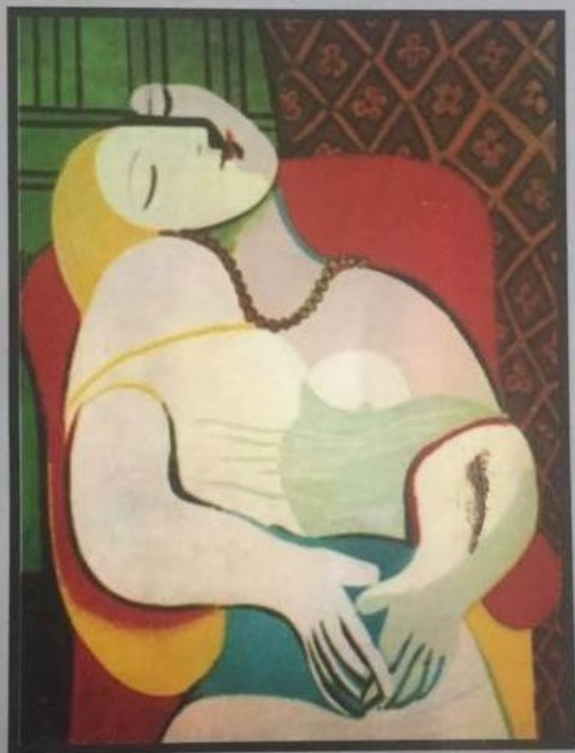

Анђелко Заблаћански *САН НАПУКЛЕ ЈАВЕ*

АНЂЕЛКО ЗАБЛАЋАНСКИ

САН НАПУКЛЕ ЈАВЕ

СРПСКА КЊИГА

Анђелко Заблаћански

САН НАПУКЛЕ ЈАВЕ

(2009)

(Збирка песама)

страна 83

ИЗДАВАЧ:

СРПСКА КЊИГА

Рума

уредник:

Тодор Бјелкић

РЕЦЕНЗЕНТ:

Перо Зубац

ISBN 978-86-7564-533-7

Андреи и Сари

УМЕСТО ПРЕДГОВОРА

РЕЧ ПЕСНИКА

ДНЕВНИК ЈЕДНЕ ТИШИНЕ

12.10. година било која.

Сунце се сваког јутра рађа, доноси нешто ново, бар нови дан, и тако котрља сате, дане, године. Пролази живот, и гомила сећања, тањи наду, замагљује и гаси снове.

Баш је све то једно велико срање, а опет се живи. Неко то срање ни не примећује, већ им се чини да је мед и млеко. Благо њима – све смрди, а њима мирише. Сањалицама ни руже не миришу кад их јава из сна тргне. А живот није сан. Сан је тек трен заборава, тек удах да нас смрад не угуши.

А сунце сваког јутра излази.

13.10.

Ћутим. Више ни не слутим. Ни снове не тражим – нит ме они зову. Ни сузе, ни вриска, ни ветра, ни сунца. Само густа тама... У оку, у грлу, у сећању, у нади, у лишћу што шушти.

16.10.

Ево, као да сам са друге планете, зачаран, заробљен у овој кући, у овом свету. Изгубљен међу људима, обичним и онима што се интелектуалцима зову. Ови први, не разумеју моје духовне потребе, а други, моје трагање за обичним, за праисконским

делом себе. А ни себе не разумем – чему потреба, чему трагање, кад лишен сам свега? Помислих, можда због сна, због жеље да сном покријем сурову јаву, свакодневно понижавање душе и тела, кад оно – ни сан није сан. И он има своје лимите, малограђанска нормативна акта, и не смеш баш све да их желиш. Значи – узалуд.

Али, заробљен сам у свом Сну.

18.10.

Кад све се смири, кад умре нада, кад жеље избледе, а снове јава избрише, кад рука на груди клоне, остаће сећање само у благом, једва приметном смешку, и мутне очи што у даљини један поглед траже. О, Боже, да ли ће га икад наћи, или тек у Вечности сачекати? Или, једино, вечно га се сећати?

21.10.

Да ли ћу икад више бити бар делић негдашњег, помало насмејаног, помало духовитог, понекад животног, онога који сад нема ни ч од Човека?

Не верујем. Више ни с ким не причам. Немам с ким и немам шта. Ћутим са свима, ћутим о свему. Ништа не читам. Више ништа и не пишем. Мисли немам. Лежим и буљим. Плафон је леп пејсаж.

25.10.

Да ћутим – могу. Могу или морам? Да ћутим – и морам и могу, без обзира колико то било тешко, без обзира колико болело. Да ћутим – пристајем, ево, до краја овог бедног живота. Да ћутим могу и кад бујица чежње ми притисне срце. Да ћутим могу, јер и други ћуте. И, ево – ћутим. Ах, да ли баш заувек могу?

12.11.

Не могу. Нећу. И ево је збирка пред вама.

НЕСАНИЦА СНА

Ево – ноћ је
Утишала све знаке живота

А мој поглед лута
Између тишине и немира
Заглављен у сну наопаком – туђем

У жељи
Да дохватим оностране вртове
Залене и расцвале у јануару

Оне што не знају време
Ни лето – ни зиму
Ни дан – ни ноћ

Једино откуцаје у трену сваком
И путовање без стазе и пута

А ноћ ме стално вара
На избезумљени израз лица
Пале капи сна обичног

Остајем будан – или спавам већ
На лет без крила у беспуће
Опет сам закаснио

Или су ме из цветног врта
Вратили постељи живота.

МАГНОВЕЊЕ

Тражио сам те – у мислима
Разапео самоћу
На крсту истине – наде стидљиве

Заборавио сам твоје име
Искидано у мени дозивањем
У магли сутона живота

Док чекам те у мајској зори
А не знам
Да ли у прошлој или будућој.

ИЗГУБЉЕНИ САН

Теби даћу све

И срце – и душу уморну
Све мисли загладане у даљину

Даћу ти песме жудњом писане
И оне несрочене у самоћи

Поглед сањиве чежње даћу
И живот – ако треба – безвредни
Мој

Једино не могу
Тело своје да ти дам
Јер су га звери давно већ
Растргле и појеле у сласти

И сад
Бестелесан лутам кроз време
Тражећи
Заувек изгубљен ми сан.

У СЛУТЊИ СТРАХ

Нема те
А још јуче био сам
У твојим мислима
И твој погледу мајских ноћи

Нема те
А још јуче била си
На мојим грудима
Расуте косе успавана

Нема те
А још јуче били смо
Жудњом спојени – надом
Да сваки нови дан је наш

Нема те
И не знам сада где си
Да ли лугаш сновима –
Бескрајно нашим – опчињена

Нема те
И не знам сада где си
Ни ко нам снове краде
Док душу ми страхови ломе

Нема те
И само небеске силе
Могу истину рећи
Да ли си овде или тамо

Нема те
И сваки нови дан ми
Црнилом обоји очи
Док ка небу гледам тражећи те.

У СНУ СТРАХ

Немам сна –
А капци тешки

Уморни од чекања
Да ме твој осмех нађе

И отера слутње
Да никад више твоје очи
У сну отворене видети нећу

Ни твоје руке раширене
Док грле даљину поноћи моје
У предвечерје
Твојих видика кроз маглине

И да ћу једино моћи
Наћи те на ободу Ориона
Кад капке сан ми склопи.

СВРШЕТАК СНА

Палим последњу ноћну
Или прву јутарњу цигарету
Не знам – јер
Од твог погледа ноћ се разданила
Зора постидела
И сасвим зажмурила

У мојим очима јутро убијено
Раскомадано као лешина
И разбацано по згужваном папиру
Страхујући да
Свитање не доноси нови дан
Већ сутоне у моје снове пепељасте

Јер ноћас је
Један дечак рањен надом голом
Један песник је умро
У лепоти сновиђења страсти
У жељи
Да напише најлепшу љубавну песму
А љубавник се закључао
Катанцима даљине дубоко у себи

А јутро – ипак – дође
Не доносећи ништа ново.

НЕСАНИЦА

Сву ноћ ми несном играју се снови
Док у стиху траже а не знају шта
Ни како горчину у реч без горчине
У лепоти риме сво трње сакрити.

Сву ноћ звезде невешто се крију
У сањивом оку – у бестрагу мисли
Док белином скачу неопрезна слова
А уморна рука не уме их наћи.

Сву ноћ се борим – противника не знам
А дубоко у себи осећам му било
И све бих дао да борбу изгубим
Мада, чему све то ником јасно није.

И ноћ брзо мину – а зоре нигде ни
Само згужвано срце на папиру
И несном мучним разигране слике
Што стиху сличе у пијаном низу.

КАД СМИРАЈ

Кад сутон ме узме – немој да ме тражиш,
Јер можеш ми поглед озарјем завести –
А не желим више да га надом дражиш:
Да вече и јутро негде ће се срести.

Кад сутон ме узме – једноставно, ћути;
У осмеху немом вратиће се сање
Да су некад могли срести нам се пути,
Само да смо знали желети се мање.

Кад сутон ме узме – певаће славуји,
Јер ту песму само ноћ уме да слуша,
У души кад јава престане да бруји –
И роса кад срце престане да куша.

Кад сутон ме узме – а већ је узео
Уморне ми усне негдашње врелине;
Жудњу коју скрива један тамни veo;
У мислима само магле и белине.

Кад сутон ме узме – немој да ме тражиш,
Јер можеш ми поглед озарјем завести –
А не желим више да га надом дражиш:
Да вече и јутро негде ће се срести.

НОЋ У ПЕСМИ

Сву ноћ мисли беже – реч наћи не умем
Док песма ме кида несном обузета
Као да све могу – мада не разумем
Зашто је из стиха тек рима узета?

Зашто би нејасно, несхватљиво иком
Све главом што прође – а перо запише
Зар редак ма који треба звати стихом
Кад у њему ништа не звони, не дише?

Песма је у ноћи, или ноћ у песми
И те две се ноћи нигде неће срести
Као што ни вода не враћа се чесми
Ни мисао проста стих не зна исплести.

ЦРНИЛО ДАНА

Кад усред густе таме видиш црно зрнце
И то црnilo несносно погледом лута
Тад јасно знаћеш да су ти украли Сунце
И да си већ стигао до ивице пута.

Тад очи несном склопи – дуго, дуго ћути
Не тражи ништа, никог – сам у себи буди
И слушај како тама звони што бол слуги
Док негде далеко, у сну неком, све руди.

И ћутећи тако пусти да обузме чула
Музика мртвог дана и воњ празног јутра
Док на душу ти капље мисао сва трула
Од чежње да будеш изван сваког сутра.

НОЋ У ОЧИМА

У глави звона нескладом брује
А боја мрака на прозор куца
Још кад би неко знао да чује
Како сећање узглављем муца

А ноћ ме кида у глуво доба
И сад ми фале бар речи празне
Али нема их од снова соба
Иако чува истине разне

Како сам некад у овој тами
Заносом узет палио лако
Искре пожуде у врелој јами
А сад не умем ни рећи како

Сад звони јава нескладом јадним
И јасно слутим тек границу сна
Док ноћ ме пије погледом гадним
Сасвим већ стигох до најцрњег дна.

СКРИВАЛИЦА

Кријем се од људи
Да не виде твој осмех
У мом смешку

Јер чувам те једино за се
У страху да ћеш их све опчинити
Тим осмехом
У очима водњикавим

И да ће тако занесени
Да те украду из очију ми пијаних
И мојих мисли беспутних
До твог срца жудног
И твог уздаха чежњиво страсног

Кријем се од људи
У твој погледу загледајном
У сопствене дубине
У душу изненађену и уплашену.

ВАВЕДЕЊСКА НОЋ

Опрости ми Мајко Божија
За сваку реч
Коју ноћас грешан изустих
И што се жудњи сопственој дадох
А у мислима сачувах блуд
Са женом анђеоског лица
У телу виле са Онтариа
Погледом као
Бљесак сунца над Миљацком
И грудима
Као летњи врхови Јахорине
Опрости што пожелех
Да њене нежне руке
Уберу златни клип
У питомини мачванске равнице
Опрости и њој
Безгрешна Мајко
Што у незнању
Сваку моју реч у осмеху свом
Чува као свитање над Србијом.

ШТА ЈЕ ЉУБАВ

Није љубав хоћу-нећу
Нити хоћу кад ја хоћу
А ни нећу ако нећу

Није љубав кад се мисли
Да ли ваља или је лоше
Није кад се глава пита
Да ли срце зна шта чини

Није љубав кад се иште
Да те неко срећним чини
Ни да уме све што умеш
Ни да буде ту кад треба
А да оде кад не треба

Није љубав вољен бити
Мада и то љубав јесте
Али није вољенога –
Већ онога који воли
И што увек зна да даје
Обезглављен – неразуман
И не каже хоћу-нећу
Нити хоћу кад ја хоћу
А ни нећу ако нећу.

ЛУДОСТ

Пусти – да у твојем оку
Нађем
Изгубљене мисли

Да на твојим уснама
Заборавим
Најлуђе снове

А у коси твојој
Замрсим
Поглед ми сетан

Пусти – да на твојим грудима
Украдем
Јутру свежину

Да на твојем стомаку
Разиграм
Лептире шарене

И међу бедрима ти
Пијан
Заноћим и осванем.

ПОРАЗ ПОБЕДНИКА

Ноћас нека полети птица безока
С ловора у мојој соби
Што пупи у машти
У кљуну нека понесе семе
Заробљено у мени
На твоје двери нека куца
Семе да спусти
А у кљуну ми
Лист ловора врати.

Ноћас нека полети птица бескљуна
С јаблана у твојој машти
Пропетог у висине
У оку нека понесе уздах
Заточен на твојим грудима
На мој длан нека слети
У уздах уздах да ми пружи
А теби врати
Јабланову грану.

Ноћас те две птице нису полетеле
Јер ловор у мојој соби
У сну се осушио
И јаблану давно поломљене гране
А птице залутале
У превеликој чежњи
Мојој и твојој.

С ТОБОМ САН

Нећу ти рећи како
Али ноћас сам
Даљину у поглед сместио
И јасно као месечина
У твојем оку блистао

На твојим уснама
Сва беспућа на једну стазу свео

У тишини времена прстима шапутао
Слушао дрхтаве ноте
Свиле што низ бокове клизи
На твојим грудима уздах уздахом клео
И пијан ту заспао

А будио се у тами собе моје
Над празним листом папира
Разливеним мастилом
У замршеним трепавицама
И твојим кармином
На напуклим ми уснама.

КРОЗ НОЋ

Ноћ ми бежи – јутро не стиже
А у твом погледу дан

У крилу носиш котарицу сна
И на грудима пољупце
Заборављене у мислима

На мојим длановима даљина
Као отисци урезана чежња

Гледам те – а не знам где си
На један уздах можда тек
Или са друге планете

А по сву ноћ у крилу ми седиш
Умиваш ми сутоне
Росама далеког јутра.

РАЈСКА НОЋ

Отворих прозоре даљине
На соби сна
Ноћас несвесно

И у поглед леденог смеха
Слетеше птице
Рајског перја

На једној твоје усне жудне
Боје вина
Капљу по мени

Друга ме гледа очима твојим
Стидно пијаним
Од суза мојих

Трећа донесе боју пути
И мирисе ружа
У недрима голим

Четврта осмех – пета дрхтај
И трен вечности
У јату птица

А моја соба тесна за уздах
Без удисаја
Опет самоћа.

ЧИСТ САН

Отворише се тешка врата
Шкрипећег дана
У зачараном кругу битисања
Сна чистог

И у собу од папира
Ненаписаних поема и сонета
Донесе воњ ћутања
Помешан с мирисом песме

У трептају ока стале све слике
Даљине плаветне
И бљесак муње у шуму речи
Заборављених у мноштву празнине
Што лута
Од откуцаја срца до осмеха
Од разбибриге до суштине

И сву ноћ потроших
У трагању за обичним словом

Не нађох ништа – нигде
Ни у жени далекој сетној
Ни у себи
Ни у светлу – ни у тами
Ни у сну – ни на јави

И тек кад се тешка врата затворише
Све нађох испод отирача.

БЛУДНИ САН

Нека ми се
Све на главу сруши
Псовке бесних кочијаша јаве
Сузе и клетве
Преварених жена
Све колевке нерођене деце.

Ако се пробудим –
Нека ми суде
Пастири чедности и поштења
Невесте ноћи
Пред олтаром стида
Све чежњиве очи обичних људи.

Ако сан заборавим
Јутром бола
И заробе ме ланци самоће
Тад нећу знати
Где сву ноћ сам био –
Лежећи уморан
У постељи.

САЊАРИ

Путујем а путник нисам
Сваке ноћи звезде бројим
А онда лајем

Тражим те и тамо и овде
А траг не умем да пратим
Нисам гонич балкански

Али твоје усне увек нађем
Заборављене у мом сну
И онда путујем са звездама
У твојој коси

И овде и тамо несани сан
Те твоје очи ватрено нежне
И прсти немирни
Што лутају погледом сањара.

ПОЉУПЦИ

Милуј ме
Погледом као сунце источно
У капима водопада
Љуби ме
Уснама као
Тек с ватре скинуто
Слатко од трешања
Јер опићеш ме очима
И убити близином пољупца
Издајека

ЖЕЉА

У ћутању чућу речи тихе
Да ти чежњу у косе уплетем

Ћутањем ћу векове да бришем
Да ти на усне осмех ставим

У твоје очи благе
Да сакријем јесени и зиме

Оловне облаке да узјашем
Разуздане зауздам

И у маглине заувек одем
У тишини.

ХОЋУ

Хоћу да сва чула
У један осећај сложим
И ту их сачувам само
За једне очи од несанице бистре
Пред мојом жудњом топле
А пред својом насмејане.

Хоћу да цео живот
Једном трену пред ноге ставим
И ту га живим
У вечности додира усана меких
И уздаху отетом
У процепу између сна и јаве.

Хоћу да сва пијанства
Отрезним пијанством новим
Једино вредним
Стихова самоће у ноћ загледаних
И тако дочекам свитања
Заборављена у њеној коси.

ОПСЕНА

Кад ноћ несносно за очи штипа
И мисли бију узалудне битке
А месец снове у бездно просипа
И срећем пише риме нечитке

Тад склопи капке – путуј далеко
Стежући несном постељу празну
Да негде исто – сад дрхти неко
Јер сања исту причу мазну

И тако дуго у тами ћути
Јер сан је дат нам да га јави сруши
И ко зна где су ти цветни путе
И шта ће сутра бити у души.

МИСАО

Седим у тами собе
Тишину слушама само
А гуше ме баш обе
Јер сан је негде тамо

А даљину не умам
Погледом да скратим
Не умам – или не смеам
Да сан пољупцем вратим

НЕГДАШЊА

Тражим твоје очи у тами снова
Иза видика негдашње наде
Грлим те далеку чежњом од олова
Тражећи давне године ми младе.

ТАМА И ЗРАК

Склонићу се у тмине
У ноћи једино могу
Сневати јасну белину
Од мрака неодвојену

У зрацима сунца
У мирису лета зачету
А заборављену
У залеђеном осмеху

Док месец на прозоре
Сипа капљице чежње
А ноћ их наискап пије
Да их очи не ухвате

Да сан се не опијани
У нади далеке слутње
Да најцрња тмина ноћи
У бити чува белину

Белину душе чисте
Што ноћ свитањем зове
А снове и јаву не уме
Никад сасвим да разлучи

СПАСЕЊЕ

И опет – ко зна већ који пут
Мисли су ми залутале
Изнад океана у сну залеђеног

Да жудњу лакше –
На дну заборављену
Сачувам од злобних погледа
И похотних жена сладострасних

Само за сусрет маште и збиље
У скором доласку виле далеке
Што од јаворовог лишћа косе има
А у очима чежњу већу од даљине

И љубав јачу од слутње
Да са сваким новим даном
Мисли сопствене
Све теже негде ћу наћи

Осим ако ми их вила не донесе
Са ватром у погледу
Од које лед се топи –
Да жудњу са дна избавим.

ТРАЖЕЋИ ОСМЕХ

Хтео бих песму да напишем
У песму тебе да ставим

Али стихови су крхки
За твој поглед
И све би се риме изгубиле
У твојим сненим очима

Зато – пред њима ћутим
Тражећи осмех
У ватри што у зеницама гори
И по мојим уснама пише
Сонет о немиру.

ОСЕЋАЈИ

Очи далеке
Усне далеке
Груди само слутња
А срце твоје –
Куца у мом срцу.

УСНЕ

Сневам усне једне жене
Погледом их љубим меке
А те усне сад далеке
Стидно желе у сну мене

О, кад ће се у пољупцу срести
Да се жудња на њима сва стопи
А сан с јавом у чежњи да склопи
Кад ће руке загрљај исплести

ЈОШ ЈЕДАН САН

Још један прође сан преварене наде
И јесен крупним корацима стиже
У џепове стале све године младе
А осмех своје тешко сидро диже.

Дрхти од буре талас и лију кише
У око магле заборави пале
Како да нађем јутро кад не знам више
У чијем сну су жудње ми заспале.

И опет ноћ ме лаже да зора стиже
Да иза сваке таме светлост стоји
Да сваки нови трен са старим ниже
Као да сви су исти – и сви само моји.

СЛОВО ЉУБВЕ

Ћутим
Реч рећи не умам
А хтео бих

Бар да ти шапнем
Мисао обичну а узвишену

Ону – што са усана капље
Као мед и роса помешани
У сну мајског свитања

Ону – као сузе девојчице
Остављене на доковима

Или – макар да могу
Све те нежне речи заробљене
У тишини уснама немуштим
На твоје усне меке да запишем

У погледу погледом да нарисам
Врховима прстију
По твојој пути да извајам

Те речи обичне а узвишене
Тихе и благе
И као планински брзаци усковитлане

А у дну душе чуване и шкропљене
Дуго већ – у ћутању.

БУЋЕЊЕ

Будим је дахом
По сомотном врату

Пијаним уснама
По мирису крушки ранки

Будим је прстима
Као поветарац
У свили њене косе

Будим је тишином
У чежњи миловања

Будим је само
Да видим цветна поља
У очима јој сањивим

Будим је
Да ме осмехом мази

Да на усне ми шапне
Своју жудњу
И срећу што је будим.

УМОРНА ЧЕЖЊА

У оку чувам даљину хладну
И наду голу
Твој осмех мајског јутра

У трептају поспаног дана
Тражим ноћ давну
Твоје груди топле на длану сна

На усни заборављеног осмеха
Дрхти жудња јасана
Заробљена у мислима твојим

На груди ми пале боје јесени
У сећању пепељаст траг
Уморна чежња песме лудости

А у свему звони тишина
Самоћа моја – твоја
У страху од напукле јаве.

БАТ ТИШИНЕ

У очају истине
На капке самоће
Пао је бат тишине
Као гњило воће

У сну без суштине
И јави што хоће
Да дохвати маглине
У трену тешкоће

Скривеном испод белине
Не марећи ко ће
Из просте целине
У ноћима самоће

Наћи сна истине
И у дну бесноће
Чувати тишине
Као гњило воће.

СТРУК

У очима тражим ватре
Да ме греју промрзлог од живота
У коси твојој
Нек ми прсти снатре
Озарје свих лепота
Мирисе планинских висина
На усни кап заборављеног вина
На грудима – детињства трагове
А жену нађох у твом струку
Јер жена ту само обитава
И жељи ми да баш ту руку
Оставим
Да вечно лута и спава.

НЕУМЕЋЕ СРЕЋЕ

Никад тај тренутак – тренутак истинског сјаја
Никад пасти неће у моје очи црне
Никад на уснама мојим укус росног маја
Јер срце уме само да ћути и болно трне.

Никад моја врата песма заноса и смеха
Никад их птица откључати неће тешка
Јер у души нема ни чедности ни греха
Само сазнање јадно – да неком бејох грешка.

Никад у собу мрака месец неће залутати
Никад ту таму врисак неће да разбије
Јер нада ништа више не уме да слути
Сем зле самоће у којој се дуго крије.

ПОЕЗИЈА

Не знам зашто те тражим
Ни ко те од мене крије далеку
Ни шта јесте – ни шта није
На јави или сна хаљетку
Ни звоно јецаво коме бије
Кад се врхови бреза сломе
Ни што машту залуд дражим
Слуђен у самом зачетку
На вратима без спуштених реза
А у себи заробљен сатима
Не знам – зашто те тражим
Ни требаш ли коме
Али моја си веза
Са безграничним световима.

СВЕТ И ПОЕЗИЈА

Не знаш ти како је гаврану у мом погледу
Нити он зна шта се ван тишине ове крије
Док бескрван стојим у пропалих снова реду
Без намера јасних у простору илизије.

Не знаш ти шта све немир од црне птице иште
Ни како срце трепери од сила његових
Да у дрхтају сваком мало је позориште
Игра безнађа и наде свих прича јалових.

Не знаш баш ништа – осим да утробу ми кидаш
Да у мојим очима злослутна гнезда правиш
У соби самоће на мом рамену да ридаш
И својом суштином да плениш или ме давиш.

И да чујеш само победничких звона јеку
Брујање труба јуришника и речи просте
Док душу ми разројене мисли болно пеку
Да већ сутра неће штети песми да опросте.

БЕЗ ОДЈЕКА

Вриснуо бих док још имам снаге
Да из бола поуке извучем
Да све патње упрегнем к'о раге
И у вриску до гола се свучем.

Вриснуо бих – али ко ће чути
У тој вреви безразложних речи
Зато ћутим - а знам где су пути
Овом јаду што се на ме бечи.

Тај врисак ће остати у мени
Да у души тишином одзвања
У таласу чежње што се пени
И у нади невештој да сања.

И све тако избледеће слике
Испред прага на отарку снова
Или, можда, жудње превелике
У мислима само разбацана слова.

ОДЛАЗАК

Баш све ће проћи
И живот – и сан
И мора доћи
Свима судњи дан.

А да ли ће свко тад
Знати са сетом
Да био је и млад
У сну проклетом.

Кад срце уморно
Јадом обузето
У јутро суморно
Спржи врело лето.

Да ли ће неко бар
Сузе да брише
Кад падне тамни зар
И не буде нас више.

ОЧЕКИВАЊЕ

У твом погледу
ливаде цветају мајског јутра
у коси ватре
скривених жеља јесени

на усни дрхти
залутали пољубац даљине
у машти
и песниковим ноћима

на твојим недрима
играју се сенке снова
сладострасних

НАША НОЋ

Ћуте тренуци сећања
Пред уздахом истине јасног сна
Жудње далеке
Још само врисак не зна
Даљину сасвим да сакрије
У мојој соби
Док пред огледалом судбине
Стојимо нас двоје
Одевени одорама голотиње
У превеликој чежњи
Да смо и од сна већи и ближи
Загрљају свитања у нама

САМО ПЕСМА

Тражио сам те
Изгубљен у мислима расејаним
И жељи лудој
Да баш ноћас дотакнем усне
И машти далеке
А не нађох ништа осим
Догореле чежње на јастуку
И несаницу
Ту верну љубавницу свих поета

ЈА

Време је убило у мени све
Срушило сан
Корак несигуран у страху
Тражи оправдање за угасле страсти
У љуштури моћи негдашње
Вечитог сањара
Долази ноћ у очи бивше ватре
А мушкарац се своје сенке плаши
Да све је однела река понорница
У дубине немоћи сопствене
Док рику младих јелена чујем
У празној глави
Нагнут над одром судбине
Загледан у пролазност живота

ТРЊЕ У ОЧИМА

Шта ли то срце стегне
И трње у очи ми проспе
Шта лице згужва – згрчи
Кад на даљину што те крије
И твоје ћутање помислим

Шта ми то на усни дрхти
У несаници чежње јасне
И шта ме гони да болно вриснем
У ветру што хучи твоје име

Шта ми у уху – шта у грлу
Тишином звони мноштво жена
И један једини траг
Што теби води
Једва нађеној – а већ изгубљеној

ТУ СИ

Не знам како си ми дошла
Кад воз живота већ је прошао
Или закаснио

Кад све лађе су насукане
На пешчане спрудове жудње прошле
Или потонуле у сну

Кад сваки лет је у магли залутао
Или без крила био

Не знам – али ево те крај мене
Седиш ми на колону кошчастом
Шћућурена у мојим мислима

ОСМЕХ

Дошла си да ми осмех
Између црних обрва ставиш
Добротом га урежеш
Да се на потиљку види
Али заборавила си чаробну реч
Или су врата радости дуго већ
У мом погледу закључана
И не опазих те разиграну
Како корацима љубави
Кроз моје песме путујеш одавно
У слутњи једино
Да ноћ те доводи мени
Само да те јутро украде
И врати почетку – дану без осмеха
Обичној пролазности сна.

ЧУВАР СНА

Нека се нико не усуди
Да ми на тешке капке закуца
И затражи да се вратим
Са обала њене реке усковитлане
Једино у сну иза хоризонта
У њеним очима
И мојим сећањима јасним
Лутајуће маште

Зато – нека нико не покуша
Да ми на тешке капке несанице
Закуца својом јавом
Јер из њених сневања
Нико не сме да ме буди
До њене усне од модрог сомота
И њене руке оснажене даљином
У мом погледу.

МОЈА ВИЛА

Са којим си јатом долетела
Из које светлости узела суштину
Којом тамом обојила косе
И чије ливаде у погледу имаш
А таква на мом прагу стојиш
Само плаштом зоре заоденута
У жудњи узреле трешње
На мом длану и уснама
Док – као месец над водом – гориш
А дошла си
Нечујним кораком срне
И не видех кад крај мене минула си
Али тишину осмеха ти
Опазих чим те јутро пробудило
Први пут исто оно
Које и мене зраком наде буди
И знам – сад си ту
Мада наизглед далека
За моје усне и прсте чекалице
Али ту си – осећам
По мирису даљине у коси
По боји дуге на мом прозору
И твом смешку на мојим образима
Знам – јер заиста јеси
У мојој јави и мом сну.

ИЗВАН МЕНЕ

Не знам куд ми одлази поглед
У ноћима бдења
Ни шта га на том путу чека
Иза Кумове сламе

Не знам ни да ли на прозору
Некада твој је био
Или је изван сна те срео
Неких векова прошлих

Не знам какво га јутро прене
Из несанице глуве
И тмине што у души чучи
Без реда и суштине

Не осетим ни кад се врати
У очи ми поспане
А знам да те је опет срео
По буђењу са осмехом

БЕЗ ПАМЕТИ

Који ме то глас гони
Да снове у јави тражим
Која ме звезда води
Кад јаву сновима бришем
А знам
Да све је тек игра речи
Речи без памети
И само тренутак сјаја
Пред тренуцима обичног заборав
Јер ни имена ни лика
Нећу моћи да се сетим
Кад из тишине и незнања ме
Нека, слична овој, умиљатост прене

**И НА КРАЈУ
ПОБЕДНИЧКА ПРИЧА
СА XXI ШУМАДИЈСКИХ
МЕТАФОРА(2008)
У МЛАДЕНОВЦУ**

ВЕЗИРОВЕ СУЗЕ

Те године су биле некако другачије. Нећу рећи боље, јер има оних који ће да се насмеју, да приговоре: Наравно да су ти боље кад си тад био дете. Нећу рећи ни да су биле лошије, јер и то се неком не би свидело, нарочито мени и мојим сећањима. Зато и кажем, биле су другачије. Тада се знало се ко је ко и шта је шта. Лета су била лета, зиме - зиме. Село је било село, а град - град. Знало се ко је старији, ко млађи, ко кога поштује, а ко беспоговорно слуша, свидело му се то или не.

Везира сам заволео, иако је био моја казна. Плашио сам га се као аждаје из баба Спасиних прича. Кад бих чуо његово реско њиштање, нарочито у зимским ноћима, хватала ме је језа и стресао бих се као да сам голишав изашао на снег. Мом оцу је то сметало. Зар да се његов син плаши коња, кад цео округ зна да су најбоље коње увек имали Крстићи из Подбаре, да би и најжешћем пастуву сваки од Крстића могао и под ногама заспати. На разне начине је покушавао да ме зближи са Везиром, али никако није успевао, све до зимског распуста 1972. године.

Те године много сам попустио у школи. Уместо петица, на које су навикли и наставници и моји родитељи, почео сам ређати тројке и четворке. Није ми се учило, и - готово. Књига ми је одједном постала тешка и страна као да је никад нисам ни узимао у руке, а у претходних пет година био сам најбољи ђак у разреду. Моја старија сестра Милунка ме је опомињала, али је нисам слушао, још сам јој говорио да уче само они који морају - глупаци који

слабо памте. И баба Спасенија ме је подсећала да сам прошле године више друговао са књигом. Отац и мајка, од својих послова, нису имали времена да све примете. Ни ранијих година нису много обраћали пажњу на моју школу, јер - говорили су, ако учиш, себи учиш, ако будеш одличан - школоваћемо те, ако не будеш - ораћеш земљу.

Зима је стигла веома рано. Први снег је пао неколико дана пре Светог Николе и задржао се целе зиме. Био је прави изазов, за дечака мојих година, онако ситан и оштар као створен за санкање. Али тог јануарског преподнева ни помислио нисам на лепоте игре по непрегледној белини. Стајао сам поред прозора и поглед ми је био упрт ка нашој малој капији. У тренутку, снег ми некако посиве, као да је целом авлијом неко просуо пепео. Усред тог пепела стоји мој отац, затрпан до појаса. Галами на сав глас и бесно млатара левом руком у којој држи моју ђачку књижицу, а у десној младицу откинута са наше јабуке. Из магновења ме трже Милункин глас:

- Баба, а што Везир тако страшно њишти?

- То му је посао. А видиш и како је зима напољу.

- Али он рже и лети – запиткује Милунка, а мене све нервира. И та њена опуштена питања, и што баба никако да се скраси на једном месту, већ час седне на кревет, час на трножац поред шпорета, па онда шета по соби, и тако у круг.

- Дабоме да рже. Он је пастув, дете моје. И то какав пастув. Најбољи и најлепши. Нема тркалишта у ближој, а богме, и даљој околини а да није био бар други. И у Београду је био, али пред сам крај трке

зарама, паде, а сулке преко њега. Ваш ђед Андрија, Бог да му душу прости, испаде из сулки и паде коњу на главу. Везир отад више није трчао, а Андра се због тога разболе и умре. Мићко није још ни годину био напунио. Ето – уздахну баба и заћута као да јој је неко језик ишчупао.

У том тренутку у собу уђоше моји родитељи. Нисам смео да их погледам, али сам осећао очев ледени поглед како ме шиба по образима. Баба Спаса, као да се однекуд тек вратила, седе за сто и рече:

- Ви дошли? Нисам чула кад сте ушли. И шта кажу учитељи, како наши ђаци?

- Милунка има све петице – рече мајка прозуклим гласом.

- Па ваљда и Мићко, снага бабина? – зачуђено пита баба.

- Е, Мићко има тројке и четворке – баци отац књижицу на сто.

- Ју, откуда тројке – излете баби, али се трже као да је осетила сав мој страх и настави. – Поправиће он то, знам ја. Само немој да ми га тучете. Знаш да то не волим.

- Нећу га тући, али биће кажњен. Смислићу нешто.

И смислио је што ни у најцрњим сновима нисам сањао. Устајаћу свако јутро у само праскзорје. Помислио сам, и није нека казна иако волим дуго да спавам. Даваћу зоб и сено, стављаћу простирку и тимарићу Везира. Кад сам то чуо сузе су ми кренуле. Пожелео сам, да узме најжилавију младицу и да је искида на мојој задњици, само да не морам Везиру прилазити. Али нико ме није питао

шта желим, а очева реч се није смела доводити у питање. А још сам и крив.

Првог јутра сам дрхтао као прут, али не од мраза који ми је штисао образе, већ од помисли на блиски сусрет са Везиром. Нерадо сам му прилазио и кад је био упрегнут у таљиге, и то само док се у њих пењем. У штали ми је изгледао велик као кућа, а тог јутра, уз светлост жмиркавог фењера, као да је био још већи, још страшнији. Гледао сам га са приличне раздаљине, а ноге су ми се толико тресле, да се то могло видети чак и у полумраку штале. Како да му приђем кад не смем, а морам!

- Коњ све зна. Све осети. И ако осети да се плашиш, то и њега плаши, а онда проради његов нагон за одбраном. Е, тад је опасан. Он мора да зна да си његов господар. Тад је као бубица. Гледај – учи ме отац џамбаским вештинама.

Он стаде сасвим уз Везирове задње ноге, оштрим гласом изговори његово име и још неколико команди, па уђе у бокс стално му нешто говорећи. Коњ је само чепкао у месту, а кад му дланом пређе преко леђа и сапи, он кратко зарза па зафркта. Стајао је као укопан.

- Видиш да није опасан као што ти се чини. Као јагње је. Јави му се и дођи.

- Не смем – промуцах.

- То да никад више нисам чуо. Мој син да се плаши, не бива. Да ти ђед Андрија сад устане из гроба, и да види како му се унук боји коња, јадник би опет умро, али сад од бруке и срамоте.

Најрадије бих побегао, али знао сам да на то ни помислити не смем, па изговорих оне команде и

невешто кријући свој страх, унесох му зоб. Кад је сасух у јасле, он фркну и растера зрневље на све стране, а ја се тргох и скоро да одскочих у страну, али ме отац ухвати за рамена и привуче к себи нежно ме погледавши. Тај поглед, и тај додир његових дланова као да пробудише успавану крв Крстића у мени, те приђох и помиловах Везира. Са сваким новим јутром мој страх је бивао све мањи, све више времена сам проводио уз пастува, а већ до краја распуста сам га толико заволео, да сам своју казну за лош успех у школи, сматрао највећом наградом.

Од оног хладног јануарског јутра, кад сам са највећим страхом тимарио Везира, прошло је скоро пола године. Школску годину сам завршио као најбољи ђак у разреду са петицама из свих предмета. Вредела је казна, рекао би ми отац, али је и сам знао да већ после пар дана, за мене то и није била казна. То му је, чини ми се, било драже него све моје петице. Каткад би оседлао пастува и учио ме јахању. Пуштао ме је и самога, али тек по који галоп кроз авлију. Уживао сам у сваком трену на Везировим леђима, у том чудном споју наших тела. Сањао сам да га пројашем целом Подбаром, да нас цело село види а мени завиди, али ми се тај сан није остварио.

Почетком јула, тек што смо поседали за сто да доручкујемо, у нашу кућу бану деда Марко, мамин стриц. Насмејан и оран за шалу као ретко кад пре. Задиркује бабу Спасенију да је дошао да је проси. И све тако тера на шегу. Ори се соба од његовог смеха, од којег се у један мах толико закашља, да је морао изаћи напоље да се поврати. Кад се стишаше и смех и

кашаљ, он уђе, запали цигарету, седе на столицу поред кревета и онако, рекао би неко без везе, рече:

- Богараму његовог, ала њишти. Као манит – направи Марко паузу увлачећи дим из цигарете, па настави гледајући кроз прозор. – А за њега сам и хтео да те питам.

- Шта има да ме питаш. Терај га ако ти треба – не сачека отац да Марко заврши своју мисао.

- Ма, нисам то мислио. Овај, да прости тај лебац, богараму, мислио сам да га припустимо на моју Бедевију – зацрвене се деда Марко и даде знак очима мом оцу.

Отац схвати његову намеру, запали и он цигарету и изађоше напоље. Не завршивши доручак и ја истрчах за њима. Станем на корак-два, и добро наћулим уши да ми која реч не би промакла, јер чинило ми се, причају о нечем веома важном чим није за женске уши.

- Срамота ме пред женскињем – настави деда Марко и показује руком према кобили – а види, само пишка. Са задњих шарага сам кочијашио. Спремна је, богарајој, кад ти кажем.

- Добро. Само да не буде као ономад.

- Неће, ваљда. Спремна је. Не могу је сплавати кад угледа друго кљусе. Попуцаше ми руке затежући јој кајасе.

- Ако је тако, испрежи. Идем да зауздам Везира – рече отац намичући шешир на чело.

Деда Марко испрегну Бедевију, одведе је до дуда насред гувна, штранглу од улара умота два пута око стабла и чврсто је свеза у чвор. Окрене се, крену према штали, али се поврати и још једном притегну

узицу, па је цимну два-три пута да провери да ли је добро свезао. Отац је ушао у шталу, па изашао, стајао на вратима пар тренутака, и опет ушао, а онда, као да се нешто двоуми, опет изашао и кренуо према Марку.

- Да ми њу заћустачимо.

- Шта ћемо је ћустачити – обриса Марко чело рукавом. – Спремна је.

- Ма, да се не ритне. Сигурније је.

- Неће, богарајој. Видиш како стрижи ушима.

Изводи коња.

Слушам их, али не разумем о чему причају. Шта ли је то ћустачење? Не знам, а не смем да питам. Сетим се да баба Спаса сигурно зна, па отрчим у кућу да је питам. И она ми све објасни: да се ћустаче немирне кобиле које се ритају задњим ногама. Ћустачи се тако, што им се једним конопцем вежу обе задње ноге за врат. Причала би баба ко зна још колико о коњима и како је њен Андра познавао их у душу, али сам журио да се вратим у гувно. Отац је већ извео Везира из штале. Био је, чинило ми се, леп као никад до тада, као мајска зора, разигран као сунце на површини воде. Приђе и деда Марко, узне кајас са Везирове десне стране и поведоше га према кобили. Кад је виде, или осети, откуд знам, он зарза дуго и реско. Од те њиске ми се коса накомстреша, и ја се померих на сигурније одстојање. Приведоше га савим до Бедевије, он је оњуши и већ је био сасвим спреман да је опаше. Али кобила се узнемири, и кад се Везир пропе на задње ноге, она се узврпољи, помери у страну, и он скочи у празно. Љут као рис, уједе је за сапи, она болно зањишта, ритну се, али га

промаши. Мој отац снажно цимну узде и тешком муком га одведоше од ње.

- Не вреди. Није још спремна – задихано ће отац.

- Нисам паметан. А нисам могао да је задржим кад сам долазио.

- Откуд знам. Боље да је дотераш за дан-два.

- Нећу је водати као младу. Да пробамо још једаред, па куд пукло. А?

- Немој, Марко. Видиш да неће.

- Е, богараму, теби је жао коња, а није ти жао да се ја матор дрмусам у таљигама од Јањуше до Подбаре – љутну се деда Марко.

- Добро. Како хоћеш – невољно ће отац.

Док су њих двојица разговарали, Везир је стајао миран као буба, као да се пре тога ништа није десило, али чим га поведоше према кобили на костреси се жешће него први пут. Једва су га стизали, а деда Марко је чак морао да трчи да би му кајас остао у рукама. Нико га више није могао зауставити. Чим је пришао њеним сапима он се пропе, али кобила се ритну и погоди га копитом у стомак. Везир се болно уви и чим предњим ногама дохвати тло, избаци се задњим. Његово потковано копито погоди деду право у чело, тачно између обрва. Марко паде као сноп, отац баци дизгине и закука на сав глас. Мени се крв ледила у жилама, а Везир је стајао као споменик. Из куће истрчаше моја мајка, баба и Милунка.

- Шта је било?! Мићко! Мићко! – кроз плач ме је дозивала мати.

- Ево ме. Ево ме – муцао сам излазећи иза таљига.

- Погибе Марко – јечи отац.

- Како, ледена ми мати? – закука баба Спасенија.

- Уби га Везир, сунце ли му жарко – први пут га чух како псује.

Настаде кукњава. Народ поче да се окупља. Деда Марко лежи као проштац. Бео као креч. На његовом челу зјапила је тамна рупа из које се сливала тамноцрвена крв. Неко из народа му приђе и пипнувши га за врат, рече:

- Жив је! Још је жив! Трчите по доктора!

Другачије се није имало како, већ упрегоше Везира који је стајао по страни као да се ништа није издешавало, као да Бедевија и не постоји, иако је била на двадесетак метара од њега, и на таљигама доведоше сеоског доктора. Он је прегледао Марка и рекао да је повреда тешка и да мора хитно у болницу. Како хитно, кад једино таљигама се има и може. Касније је отац причао како је Везир касао као никад у животу. Ниједном није прешао у галоп, ниједном га није морао ошинути канцијом, а био је брз као муња. Никад брже до вароши није стигао. Марка су оставили у болници са лошим прогнозама. Рекли су, ако преживи трећи, девети и осамнаести дан, живеће. Тако је и било. Умро је седми дан уопште не долазећи свести. Кад су нам јавили ту тужну вест, сви су плакали осим мене. Волео сам деду, премда ме је често водио да радим разне послове које сам из дна душе мрзео, али нису сузе због тога пресушиле, већ једноставно, а не знам зашто, није ми се плакало.

Мати развеза мараму, спусти је на рамена и ширећи руке, закука на сав глас:

- Јој, чико, добро моје. Шта ћу јадна без тебе? Јој, куку мени сиротици. Без мајке сам од треће године. Ни упамтила је нисам. Јој, црној кукавици. И оца се једва сећам. Јој, чико, снаго моја. Ти ме јадну одгајио. Ти ме хлебом одхранио. Јој, чико, ти ме свему научио. Од своје ме деце ниси раздвајао. Шта ћу јадна без тебе? Јој, чико. Јој, чико, добро моје. Црна ли је моја мати. А јој, а јој.

- Немој, снајо, јадна не била. Немој због деце – покушавала је баба Спаса да умири своју снаху, а ни она није успевала сузе да задржи.

Сахранили су деду Марка, дали му шестонедељни помен, али у нашој кући је и даље била мучна атмосфера. Мајка је често плакала и нарицала, отац пушио више него икад пре, а баба само ћутала и седела поред шпорета. Мада су напољу биле несносне врућине, она је ложила ватру као да је јовањски мраз. Милунка и ја смо бежали од тога свако на свој начин. Она је читала књигу иза књиге. Само што једну заврши - започињала је другу. Тог лета је прочитала књига као за све претходне године заједно што је. А ја сам време проводио у штали, тимарио сам Везира, причао му као да је човек, мазио га, тепао му. Као да сам нешто слутио.

Негде пред Велику Госпојину, кад смо сви били на окупу, отац, запаливши ко зна већ коју цигарету тог јутра, рече:

- Решио сам. Продаћу Везира. Продаћу га у кланицу.

- Како год хоћеш. Мене ништа не питај – каже баба, док јој поглед лута преко кровова.

- Продај, продај, него шта ћеш. Да си га и раније продао, сад би мој чика био жив – заплака се моја мати.

- Баш мора у кланицу? – пита баба не спуштајући поглед.

- Мора. Тако сам решио и - готово.

- Ако си решио – устаде баба и уђе у кућу.

- Немој, тата, кад те молим. Немој – завапих кроз сузе.

- Морам. Морам, сине. Не могу више – заплака и он. – Кад год га зауздам ја се сетим оног дана.

- Није он ништа крив. Крива је Бедевија – уздржавам се да не зајецам.

- Можда је и тако. Сигурно је тако. Али он је убио Марка, и не могу више да га гледам. Не могу да се смирим док је у мојој штали.

Ни реч више нисам рекао. Знао сам да Везиру нико не може помоћи. Отац је тако решио и то је свршена ствар. Веровао сам да греши, али га због тога нисам мање волео, јер знао сам колико је и њему био драг, и да му је, сигурно, било јако тешко да донесе такву одлуку. Сећам се, како је увек с поносом причао о свом пастуву. Како се кобио кад седне у чезе, а Везир каса и весело фркће. Цео округ је знао за Радована Крстића и његовог дората.

Сутрадан су дошли неки људи. Иако сам их први пут видео у животу, знао сам зашто су дошли. Отац изађе, одведе их у шталу, и после пар минута заједно уђоше у кућу. Мајка им скува кафу, а он им нали, као дукат жуту, ракију. Наздравеше, и један од

њих пружи оцу подебљи свежањ новчаница. Значи, готово је. Мрзео сам их као никада никог до тада. Да сам био јачи, насрнуо бих на њих. Истрчим из куће и одем у шталу. Везир ме дочека кратким рзањем. Приђем му и почнем га мазити по врату и прсима. Он се окреће, кратко трза главом, чини ми се, гледа ме право у очи. Мрсим му гриву, а грло ми се стегло као да имам омчу око врата. Немам ваздуха, гушим се, и сузе незауостављиво кренуше.

- О, мили мој, лепо коњићу, дошли су да те воде. Јадни мој, Везиру, шта нас снађе. Одводе те од мене. Одводе заувек. Шта ћу ја без тебе, доро мој?

Везир као да разуме шта му причам, као да зна шта га чека, гура своју њушку у мој длан, голица га губицом, и тад видех, што ретко ко и ретко кад је видео. Његове крупне, као ноћ црне, коњске очи биле су влажне, пуне суза. Би ми још теже, јер схватих да он осећа моју тугу, да и он има исту, своју. Загрлим га и пољубим бели цвет на његовом челу. Он зафркта, а мени још јаче грунуше сузе. У том часу чух гласове оних људи, пољубим Везира још једанпут и истрчим из штале сударивши се на вратима са оцем.

Побегнем у сењак и завучем се у сено да не гледам како га одводе. Чуо сам само његово кратко, једва чујно рзање. Дуго времена после тога, ноћима сам слушао топот копита и фрктање из даљине. Само, ни данас не знам да ли сам тих ноћи био будан, или у сну.

Те јесени изненади нас и баба Спасенија. Умре, јадница, на пречац. У ходу. Само се скљокала

и готово. Ни јаукнула није. На уснама остао залеђен осмех, а очи упрте преко кровова. А кажу, никад доктора није ни видела, а камоли се од нечег лечила. Али дотле јој, ваљда, стаза се простирала. Као да их је неки усуд везао за Везира. И њу. И њеног мужа, а мог деду, Андрију. И Марка. Све. Ко зна?

САН УОКВИРЕН ЈАВОМ

(Запис о песмама Анђекла Заблаћанског)

Сан напукла јаве је, да не околишемо, књига која читаоца неће оставити равнодушним. Наиме, писао ју је песник који изузетно добро зна шта је оно суштинско, поетско у речима које се слажу у песму. И зна, врло добро, како живот уме да од песника тражи да га потпори песмом, јер без песме, можда, не би имао смисла. Дакле, једна добра, у потпуности, књига песама, како би се рекло у народу.

Песме су уоквирене прозом и то је, опет, вешта драматуршка интервенција аутора. Прве странице из Дневника, горке и опоре, искрене и болно јасне, а последње, на крају књиге, нежне, сентименталне, омамљиве, реминисцентне реченице о детињству, о доброту, о пријатељству, о губитку и помирењу.

А између страница прозних, елиотовском уметношћу песник претаче у стихове несанице сна и размишља о смислу вољења и разлозима певања. И песме, углавном жанровски из света љубавне поезије, јасног звука и уткане мелодије у фору песме плене својом једноставношћу, стишаношћу емоција и неком посебном топлином која зрцали из стихова о сну и страху. Њене руке, њене усне, најчешће помињане њене очи, њене несанице, најзад, окриље су и песникових несаница из којих се и рађају песме. И исповедне и по каткад и затворене у љуштуру коју треба отворати да би досегли до поруке, и у

класичној форми и у белом стиху, вешто изведене као вез речима, песме које вреди читати.

Препоручујем ову књигу песма да се штампа у едицији Руже ветрова, јер тамо својом уникатношћу и лепотом исказа и припада.

Перо Зубац
Нови Сад, јула 2009.

МОЈ ЖИВОТ У РАМУ РЕЧИ

Рођен сам у питомини мачванске равнице, у позну јесен средином прошлог века, а на празник Ваведње Пресвете Богородице, тачније, 4. децембра 1959. године. Е, сад, да ли због равнице, да ли због кратког јесењег дана, празника, или што сам још као нерођена беба био тврдоглав и радознао, моја мајка није стигла до породилишта. Родила ме је на средокраћу пута Глушци – Богатић, у пољу, у трошној колибици. На свет сам дошао лако, и да ли зато, или због жеље да мушко чедо што пре пређе кућни праг, они не продужише до породилишта, већ ме вратише у Глушце које се води као моје родно место.

Године су пролазиле и на ред је дошло школовање. Осмољетка у Глушцима, онда средња техничка, али не по мојој жељи, јер сам маштао да будем учитељ, али су ме убедили да је то неперспективно занимање. Перспектива је у грађевинарству, у предузетништву, и ја уписах ту школу у Шапцу. Али, омашком ме примише у машинску и ту и остадох. На полугодишту се пребацим у Сремску Митровицу и ту останем до краја школовања.

Кад сам положио матуру двоумио сам се да ли да настави школовање, али ту дилему је решио мој отац, Титов гардиста са почетка педесетих година. Он је рекао да морам у ЈНА док је Тито жив, и ја с пролећа 1979. године одем у војску, али за време мог војниковања Јосип Броз се разболео и умро. Тако сам ја из генерације последњих Титових војника, али и

некоко је због војске изгубио две године у свом школовању.

По изласку из војске уписао сам студије у Новом Саду, али како младост обично носи и лудост, 1982. године у сулудој вожњи у којој нисам био возач, доживех тешку повреду кичме. Е, тад су почеле године борбе за живот и за живот достојан човека. У све чешћем самовању прихватам се књиге и пера, мада сам и раније пискарао, али сад је то било озбиљније и вредније пажње других.

Прву збирку песама РАМ ЗА СЛИКЕ ИЗ СНОВА, објавио сам уз помоћ родбине и пријатеља 1992. године. У локалним оквирима била је примећена. До друге збирке сам се начекао, а онда је моја пријатељица рекла једном издавачу за мене, он, вероватно да њој учини, назвао ме је и рекао да пошаљем песме. А онда је, вероватно, видео нешто у песмама и тако 2004. године из штампе излази збирка ИГРА СЕНКИ. Е, после је све лакше, па 2006. године објављујем збирку афоризама ПАЛАЦАЊЕ, а 2007. и трећу збирку песама ПТИЦА НА ПРОЗОРУ.

Свих година објављивао сам и по новинама и часописима, а заступљен сам и у неколико зборника и антологија (ШУМАДИЈСКЕ МЕТАФОРЕ (у више наврата), АНТОЛОГИЈА ПЕСНИШТВА ШАПЧАНА И ПОДРИЊАЦА, КО ЈЕ КО У НАШЕМ ХУМОРУ И САТИРИ, ИЗВАЈАНЕ МИСЛИ, КЊИГА УГУРСУЗА, итд).

Мада прозу пишем веома ретко, 2008. године на XXI Шумадијским метафорама у Младеновцу освојио сам прву награду за причу ВЕЗИРОВЕ СУЗЕ.

И даље живим у родним Глушцима, не због завичајне љубави, већ што немам где на другом месту.

Ово је моја пета књига.

Анђелко Заблаћански *САН НАПУКЛЕ ЈАВЕ*

